

**Rapport över arkeologisk undersökning av en stensättning vid
Vikhagen i Boge socken, Gotland
RAÄ 59**

Länstyrelsens dnr: 431-2472-06
ArkeoDoks dnr: 2006:8

Av Per Widerström
ArkeoDok Rapport 2006:8

INLEDNING	3
<i>English summary .....</i>	3
<i>Sammanfattning .....</i>	3
<i>Bogeviken och dess fornlämningsmiljö .....</i>	3
EN PRESENTATION AV GRAVFÄLTET RAÄ 59:1, BOGE SOCKEN	4
<i>Tidigare undersökningar .....</i>	4
VETENSKAPLIGA FRÅGESTÄLLNINGAR OCH PEDAGOGISKA MÅL	5
<i>Vetenskap .....</i>	5
<i>Pedagogiska mål .....</i>	5
<i>Undersökningen av gravfältet vid Vikhagen 2006 .....</i>	5
<i>Syfte .....</i>	6
<i>Metod .....</i>	6
ANLÄGGNINGSBESKRIVNINGAR	6
<i>Vikhagen 3 .....</i>	6
<i>Individ 1 .....</i>	7
<i>Individ 2 .....</i>	7
<i>Individ 3 .....</i>	7
<i>Fyndförteckning .....</i>	8
<i>Tolkning .....</i>	10
<i>Osteologisk analys .....</i>	10
<i>Fyndanalys .....</i>	10
UNDERSÖKNINGENS RESULTAT	10
<i>Återställning .....</i>	11
<i>Tekniska upplysningar .....</i>	11
<i>Administrativa uppgifter .....</i>	11
<i>Käll- och litteraturhänvisningar .....</i>	11

Inledning

English summary

The north east part of Gotland, especially around the Boge Bay (Bogeviken), has been known for its participation in trade during the viking age. Lots of finds shows the wealth of the area for over 1000 years ago. Still the evidences of a harbour or trading place are missing. The geographic position are perfect for a harbour in the sheltered bay of Boge. Old names in the area suggests vikings ship yards with the name Snäck present. With this in mind, and all finds found by farmers and archaeologists- among them several silver hoards and grave fields with picture stones and weapons in memory- we would like to make the history of the area better known and respected. With the viking farm of Spillings in focus we will aim to investigate the site and also put it in a larger context. To us, that most relevant situation is its relation to Boge Bay. Spillings farm is also the site of the worlds largest silver hoard known from vikings. In this report of an archaeological investigation we tried to answer the question; who were the people that once found their last rest at the shores of the bay? And for how long was it used for funerals?

The answers are that It was used for during the 10th century and it appears as if it was used by Gotland locals. Not trades men or visitors. So far we've just seen "ordinary" Gotland men and women. Among the finds several beads can be mentioned, see picture on cover and p.9.

Sammanfattning

År 2005 utlystes som ett "Vikingaår" på Gotland. Det innebär ett samarbete mellan kommun, länsstyrelse, högskola, länsmuseum, privata aktörer samt näringslivet. Bogeviken i allmänhet och området kring Spillings gård och den vid det här laget välkända brons- och silverskatten i synnerhet sågs förstås som en lika utmärkt som viktig ingrediens i en sådan satsning. Samtidigt som undersökningarna kring fyndplatsen för silverskatten kommer att få en fortsättning är målet att Spillings och Näs gårdar och därmed skattfyndplatsen ska sättas in i ett större rumsligt sammanhang. För att riktigt sätta Bogeviken på den historiska kartan gäller det att synliggöra det redan kända samt att fylla ut några av de kunskapsluckor som ännu finns.

Som ett led inom detta arbete har Länsstyrelsen Gotlands län uppdragit åt ArkeoDok att genomföra en delundersökning av ett gravfält vid Bogevikens forna strandlinje (Raä 59). Undersökningen företogs i syfte att ta reda på mer om gravfältet som är beläget i terrängen på ett något avvikande sätt från de flesta av de samtida gravfälten på Gotland. Gravfältet, som bör ha tillhört Laxare gård och därmed utgör Laxares tredje kända gravfält, är beläget vid den gamla strandlinjen nordväst om Bogeviken. Under åren 2005 och 2006 har två gravrösen undersökts och det har resulterat i inte mindre än fem stycken gravlagda individer.

Bogeviken och dess fornlämningsmiljö

Under 1930- och 1970-talen genomfördes inventeringar av fornlämningsbeståndet i Othem och Boge socknar. Åren 2003–2004 genomfördes en kompletterande inventering av Bogevikens närområde. Arbetet mynnade ut i förslag till arkeologiska åtgärder i området. Initiativtagare var Spillingskattens Wänner som också var finansiärer. Arbetet

Fig. 1. Bogeviken enligt FMIS med gravfältet RAÄ 59 markerat väster om viken. Höjden över havet gör att det borde legat vid den vikingatida stranden.

sammanställdes i skriften "Bogevikens livliga forntid" (Widerström & Holm 2004). Det materialet, tillsammans med Johan Holms uppsats "Gårdarna i vikens närhet" (Stockholms universitet 2002) ligger till grund för de arkeologiska åtgärder som presenteras här. En naturlig utgångspunkt är förstås också skatten vid Spillings och de arkeologiska arbeten som utförts där sedan skatten påträffades 1999.

Bogeviken bör ha varit oöverträffad i försvarssyfte då den är lätt att spärra för att på så sätt välja sina gäster. Oöverträffad också för sitt skyddade läge i den lagunliknande viken. Alla geografiska förutsättningar för en god hamn finns, men de arkeologiska spåren efter denna hamn och handelsplats som ofta målas upp som en av Gotlands absolut mest betydelsefulla saknas ännu i hög grad.

För Bogevikens vikingatida historia är runstenen från Pilgårds en viktig pusselbit. Likaså bildstenarna från Laxare (se kapitel 2.4.1). Från en runsten i Vidbo, Uppland (U 375), hämtar vi det äldsta omnämmandet av en plats på Gotland, nämligen Boge (*med viss reservation då det inte med 100% säkerhet kan bestämmas till Boge på Gotland*). Runskriften berättar om Sigfast och Ginlög som lät resa en runsten efter sin son. Sonen, som hette Vinaman, mötte av någon anledning döden i Boge. Språkforskare är i dag tämligen ense om att det är Boge på nordöstra Gotland som avses. Detta faktum ensamt gör Boge till något extra, även med fyndrika gotländska mått mätt. Flera gravfält, undersökta såväl som ännu inte alls undersökta, vittnar om en aktiv plats under vikingatiden.

Forskningsinsatser om Bogevikenområdet har påbörjats vid flera tillfällen, men någon samordnad forskning kan man inte tala om. Flera gravfält är undersökta på 40- och 50-talen. En c-uppsats i arkeologi (Lena Almqvist) är skriven på 80-talet och viss punktforskning har skett under 1990-talet, bl.a. rapporterade i Monica Wennerstens omfattande undersökningsrapport efter grävningar vid Mojner. Med "Bogevikens livliga forntid" (Widerström & Holm 2004) finns det en utgångspunkt för att samla forskningen kring Bogeviken i ett mer övergripande och heltäckande perspektiv.

En presentation av gravfältet RAÄ 59:1, Boge socken

RAÄ 59:1 i Boge är ett gravfält beläget på en höjdrygg idag i återplanterad skogsmark som bör ha legat i nära anslutning till Bogevikens strandlinje under vikingatid. Med anledning av detta förmodas gravfältet inte var äldre än vikingatid. Man kan se att gravhögarna ligger på låga åsar vilket gör det troligt att vattnet till och med letat sig in mellan gravarna i vissa fall. Under vikingatid har vattnet uppenbarligen gått in väster om gravfältet. Gravfältet har alltså bildat en udde ut i Bogeviken. Mitten av gravfältet ligger vid koordinaterna X- 6401405/ Y- 1676811 och det är ca. 121 meter NV-SÖ riktning och 68 meter i SV-NÖ riktning enligt fornlämningsregistret.

Gravfältet ska enligt nämnda register bestå av 15 stycken säkra stensättningar och eventuellt 5 till av osäker karaktär. Dessa räknades in vid en inventering år 1975. Vid en inventering år 2004 kunde det konstateras att den siffran var i klar underkant och mellan 33 och 36 anläggningar kunde räknas in (Holm och Widerström 2004), alla stensättningar mellan 4 och 8 meter i diameter. Den osäkerhetsfaktor som kan finnas beror på att stenhögarna på ett par platser går i varandra. Vid inventeringstillfället 1975 bestod platsen av skog. Idag är det en öppen mark där träd avverkats. Återplantering genomfördes kring år 2000 (osäkra uppgifter om året) och området består nu av ca. 0,6 meter höga tallar. I fornlämningsregistret anges gravfältet som säkert avgränsat. Flera av anläggningarna har tydliga mittkratrar och flertalet av anläggningarna måste betraktas som plundrade. Norr om Vikhagengravfältet ligger en uppodlad yta. I anslutning till den finns eventuella stensättningar (Raä 60:1 och 60:2) samt ett större odlingsröse. Med anledning av detta kan den definitiva gränsen för Raä 59 vara svår att avgöra. Kanske är Raä 60 också en del av samma gravfält.

Tidigare undersökningar

Före 2005 fanns inte några tidigare kända undersökningar av gravarna på Vikhagen. Det finns dock som tidigare nämnts, tydliga plundringsspår i flera av stensättningarna.

År 2005 genomfördes en undersökning av Johan Holm och Per Widerström tillsammans med elever från Lännaskolan i Slite. Då precis som nu, som ett kombinerat vetenskapligt och pedagogiskt projekt. Resultatet då blev fynden av två gravar vid samma gravröse, en kremering och en skelettgrav. Dateringen av brandgravens stannar kring år 900, baserat på ett bältesspanne som inträder och en spjutspets av Petersens e-typ som är på väg ur tiden då (se rapport, <http://www.spillings.com/vikhagen.html>).

Vetenskapliga frågeställningar och pedagogiska mål

Vetenskap

Syftet med undersökningen på detta gravfält var 2005 dels att få en uppfattning om när det varit i bruk, dels att se om vi kan spåra influenser i materialet från andra delar av Östersjöområdet och även vem som kan ha nyttjat gravfältet. För år 2006 var syftet att försöka tidfästa bruksperioden för gravfältet. Ytterst handlar det om att bidra med en pusselbit till förståelsen av områdets historia.

Undersökningsresultaten kan ställas mot resultaten av undersökningen av gravfälten vid Laxare som undersöktes av Greta Arwidsson under 1953, 1954 och 1955. Den undersökningen avslutades av Erik Nylén år 1956 och här påträffades bl.a. vikingatida bildstenar i gravarna. De resultat som framkommit från Vikhagen under åren 2005 och 2006 ska också jämföras med undersökningsresultaten från gravfältet på dagens Slite torg. De ansvariga för den största undersökningen vid Slite torg; Einerstam och Thålin, har noterat skillnader i det material som grävdes fram på torget i fråga om östligt och västligt ursprung. En undersökning vid Vikhagen kan jämföras med de resultat som framkommit vid tidigare undersökningar i området, både vid Laxare och det som i dag alltså utgör Slite torg. Resultaten från de båda äldre undersökningarna gör en undersökning av gravfältet vid Vikhagen relevant då resultat går att sätta i ett väldokumenterat sammanhang och därmed ge en bättre möjlighet till att belysa historien runt Bogeviden.

Pedagogiska mål

Arkeologi är intressant för allmänheten. Det är trots allt så att arkeologiska insatser görs för att folk är nyfikna och vill veta mer om hur det var förr. Arkeologer finns för att folk fascineras av förfluten tid. Därmed sagt är den pedagogiska anledningen given. Den pedagogiska insatsen är en bonus och förändrar inte på något sätt den vetenskapliga målsättningen.

Undersökningen av gravfältet vid Vikhagen 2006

Undersökningen var avsedd att omfatta en anläggning på gravfältet RAÄ59 i Boge socken, Gotland. Det var en stensättning som i denna rapport kallas Vikhagen 3. I anslutning till den påträffades brända ben som bör räknas till samma monument. De brända benen i anläggningen kallas individ 1.

Senare påträffades två skelettgravar, en i öst-västlig riktning och en annan i nord-sydlig riktning under samma röse. De senare kallas följaktligen individ 2 respektive 3. Arbetet genomfördes tillsammans med kursdeltagare från Studieförbundet Vuxenskolan på norra Gotland som ett kombinerat vetenskapligt och pedagogiskt projekt.

Fig. 2. Bild från sydsydväst över den undersökta anläggningen. På bilden är den ännu bara avtorvad.

Syfte

Syftet med undersökningen av Vikhagen 2006 var att försöka tidfästa gravfältets användningstid för att få en uppfattning om över hur lång tidsperiod gravarna tillkommit. Ett delmål var också att försöka avgöra om brandgravar var förekommande över hela gravfältet. Därför valdes en grav i södra delen av det kända gravfältet ut, i kontrast till de gravar som föregående år undersökts i dess norra del.

Metod

Undersökningen inleddes med att stensättningens västra sida och intilliggande område torvades av till en någorlunda rektangulär form. En profil upprättades över vad vi uppskattade till halva anläggningen. Detta för att vi skulle kunna påbörja dokumentationen medan andra fortsatte att torva av rösets andra del.

Sedan hela anläggningen torvats av och ritats började sten plockas bort. Efter att stenpackningens översta lager hade tagits bort fortsatte undersökningen genom att med skärlev arbeta sig igenom jorden under och mellan stenarna. Jorden grävdes genom och sållades och stenar dokumenterades samt plockade bort efter hand.

Anläggningsbeskrivningar

Vikhagen 3

Vikhagen 3 utgjordes av en stensättning, belägen i gravfältets södra, synliga del. Anläggningen var 5 meter i nord-sydlig riktning. I öst-västlig drygt 3 meter som störst med en viss njurform. Djur, framför allt häst och nöt, har betat här så länge man kan överblicka bakåt i tiden. Någon distinkt kantkedja kunde inte urskiljas i stenpackningen vid avtorvningen.

Anläggningen bestod av mellan två, tre och fyra lager med stenar. Individ 1 påträffades i anläggningens sydöstra del på en yta av 0,9 meter i diameter. Väster om denna gravläggning påträffades nästa, individ 2, placerat i utsträckt ryggläge. Kring denna fanns en del sten både under och kring. Norr om individ 2 påträffades den tredje begravningen, individ 3. Denne låg djupt belägen och ett träd hade växt genom graven. Runt individ 3 fanns stora stenar som tydligt markerade gravplatsen som en ram för skelettet.

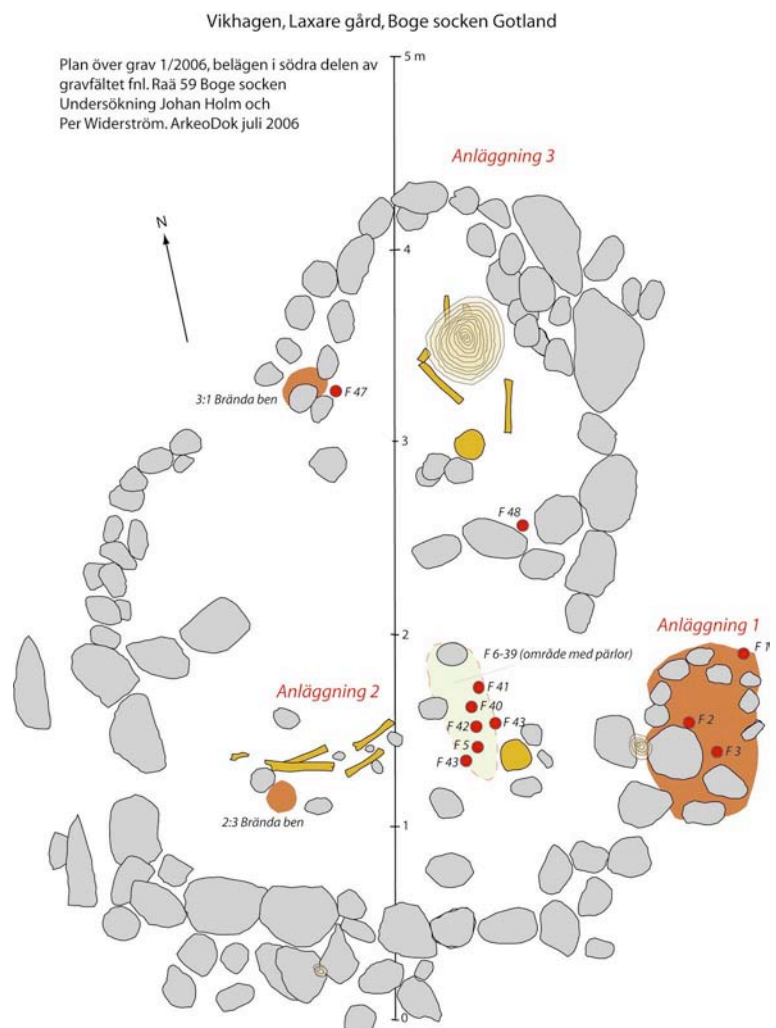

Fig. 3. Ritning över anläggning med dess tre begravningar.

Individ 1

Individ 1 var som beskrivits en brandgrav. Gravläggningsen var 0,9 meter i diameter och den begravde var inte bränd på platsen. Ett mindre antal kolbitar har dock följt med skelettdelarna från bålplatsen. Delar av en kam påträffades bland de brända benen. Kammen kan med hjälp av vissa fragment antingen hör till den senare vendeltiden eller till den vikingatida B1:1 (Kristina Ambrosianis indelning). Till den här graven ska också ett par bronsbitar räknas in. De hittades bland benen och bär spår av eldpåverkan. Även en nål av järn påträffades. Eventuellt kommer den ursprungligen från ett annat föremål, sannolikt ett spänne av vendeltida typ (period 5) men är bränt till svårigenkännlighet.

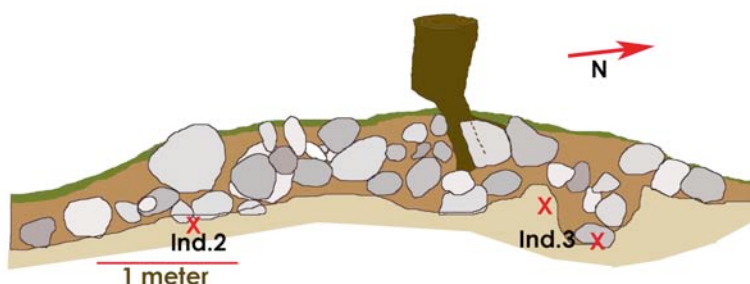

Fig. 4. Ritning över anläggningen i en profil. Ind.1 resp.2 står för de båda skelettgravarna.

Individ 2

Individ 2 låg placerad med huvudet i öster och med fötterna mot väster. Underkroppen samt huvudet var någorlunda väl bevarat, medan bålen och armarna låg något lägre och var förvittrade. Benen tycks ha varit något uppdragna med knäna böjda i en vinkel. En järnnit antyder att det kan ha funnits en träkonstruktion som personen

placerats på. Sannolikt på en eller ett par sammanfogade plankor som bädd. Inga spår efter en nedgrävning kunde ses.

Personen, sannolikt en kvinna, påträffades med 35 pärlor vilka alla påträffades vid huvudet som ett halsband. Av pärlorna var tio tillverkade av bergkristall, nio klotrunda och en melonformad. En pärla var tillverkad av bärnsten medan de övriga var glas. En eller eventuellt två har varit av folietyp. Till halsbandet ska också ett fint litet knäppe räknas. Det bestod av två bronstrådar, knappt 3 centimeter totalt, med öglor i vardera ände. En armbygel påträffades hos individ 2. Av läget att döma har den suttit på överarmen, men då mitten av kroppen vittrat bort så är det svårt att avgöra armställning. En dräknål påträffades också. Den låg vid individens högra del av bröstkorgen. Alldeles i närheten hittades en järnkniv som gått av i tre delar.

Individ 3

Individ 3 var placerad med fötterna mot norr och huvudet mot söder. Genom graven har ett stort träd växt och brutit upp stenar samt rört om i anläggningen. Kanske var det delvis en förklaring till dess djup. Skelettet påträffades ner till 0,6 meter under marknivån. Den tredje gravlagde, individ 3, hade bara ett bälte (mycket likt det i Gutar och vikingar sid 181 fast utan kvast). Dock med ett likt beslag, sölja och remände.

Fyndförteckning

Fyndförteckningen redovisar vilka artefaktfynd som gjordes i gravröset. "Anl" refererar till de tre olika individerna som återfinns under ovanstående rubriker.

Anl	Fnr	sakord	typbet	material	skick	övrigt
3:1	1			brons	bränd	omvikt
3:1	2	nål		järn		
3:1	3			brons		platta
3:1	4	spänne		brons	bränd	
3:1	45	Kam				
3:2	5	pärta	melon	bergkristall	intakt	
3:2	6	pärta	klotform	bergkristall	intakt	
3:2	7	pärta	klotform	bergkristall	intakt	
3:2	8	pärta	klotform	bergkristall	intakt	
3:2	9	pärta	klotform	bergkristall	intakt	
3:2	10	pärta	klotform	bergkristall	intakt	
3:2	11	pärta	klotform	bergkristall	intakt	
3:2	12	pärta	klotform	bergkristall	intakt	
3:2	13	pärta	klotform	bergkristall	intakt	
3:2	14	pärta	klotform	bergkristall	intakt	
3:2	15	pärta	röd	glas	intakt	mönstrad
3:2	16	pärta	vit	glas	intakt	mönstrad
3:2	17	pärta	röd	glas	intakt	
3:2	18	pärta	röd	glas	intakt	
3:2	19	pärta	röd	glas	intakt	
3:2	20	pärta	röd	glas	intakt	
3:2	21	pärta	röd	glas	intakt	
3:2	22	pärta	röd	glas	intakt	
3:2	23	pärta	röd	glas	intakt	
3:2	24	pärta	röd	glas	intakt	
3:2	25	pärta	folie	glas	ngt skadad	
3:2	26	pärta	blå	glas	intakt	
3:2	27	pärta	blå	glas	anfrätt	spår av inlägg
3:2	28	pärta	blå	glas	anfrätt	spår av inlägg
3:2	29	pärta	grön	glas	anfrätt	
3:2	30	pärta	grön	glas	anfrätt	
3:2	31	pärta	gul	glas	intakt	
3:2	32	pärta	grön	glas	anfrätt	
3:2	33	pärta	vit	glas	intakt	
3:2	34	pärta	grön	glas	intakt	
3:2	35	pärta	vit?	glas	anfrätt	
3:2	36	pärta	?	glas	anfrätt	
3:2	37	pärta	vit	glas	intakt	avlång
3:2	38	pärta	?	glas	anfrätt	dekor
3:2	39	pärta	orange	bärnsten	intakt	

3:2	40	dräktnål	brons	intakt	
3:2	41	lås/knäppe	brons	intakt	halsband
3:2	42	armbygel	brons	intakt	tunn
3:2	43	kniv	järn	3 delar	
3:2	44	ring	järn	intakt	till kniv?
3:3	46	sölja	brons	intakt	
3:3	47	remändebeslag	brons	komplett	två delar
3:3	48	bältebeslag	brons	intakt	

Pärlor från individ 2 i anläggningen. Överst till vänster fnr.6. Ovan textrutan syns fnr.5 och till vänster är en bild på fnr. 15. Foto: Magnus Melin

Tolkning

Tre gravar under en och samma hög, inom en relativt snäv tidsperiod på kanske 100 år gör en intern kronologi svår. Ett tänkbart scenario kan presenteras. Det verkar som om det ligger en brandgrav först på platsen (Individ 1). Detta grundat på ett spänt datering. Sedan lägger man en grav i öst-västlig riktning strax väster om denna brandgrav (Individ 2). Sannolikt syns då brandgraven så att man inte gräver sönder den. Det ser ut som om man lägger en tredje grav i nord-sydlig riktning strax norr om den första skelettgraven (Individ 3). I samband med detta, för det ser ut som två gravar med varsin stensatt kant, knyter man samman gravarna genom att förbinda dem med en kantkedja och göra de olika gravarna till ett röse; ett monument. Den förbindande kantkedjan finns inte där brandgraven ligger och som jag tänker mig det skulle det innebära att den syns/är känd fortfarande. Enligt Lena Thunmark Nylens dateringar (enligt hennes böcker) skulle det röra sig om ca 50 år mellan skelettgravarna.

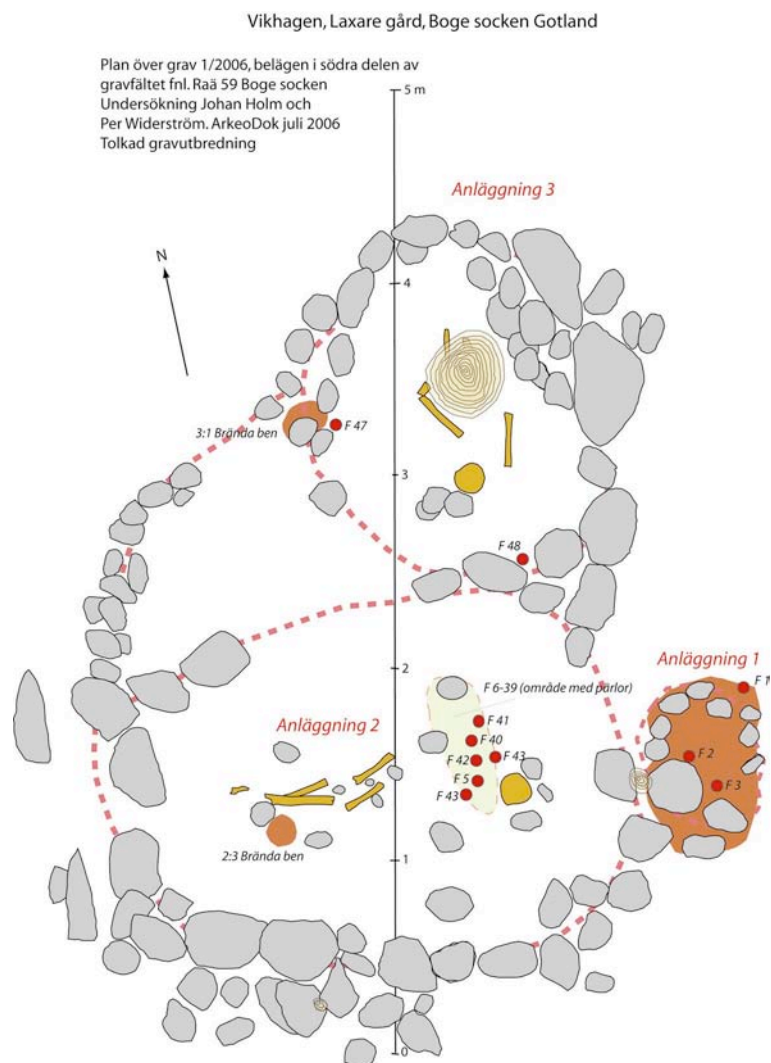

Fig. 4. Anläggningen med en tolkning i bild. De streckade linjerna redogör för vår tolkning av anläggningarnas indelning.

Osteologisk analys

Enligt osteologen Elin Brödholt är de båda skelettgravarna en äldre kvinna och en äldre man. Detta är preliminärt till den osteologiska analysen är klar. Brandgraven gick inte att säga mycket om ännu, men rapporten kommer att kompletteras med en osteologisk analys.

Fyndanalys

De flesta av föremålen har kommenterats av Lena Thunmark Nylén. Någon närmare datering är dock svår och flera av föremålen tycks vara från vikingatidens mitt. Pärlorna antyder en tidigare vikingatida datering och dräktnålen är av en typ som finns under hela 900-talet.

Undersökningens resultat

När undersökningen påbörjades hade ett par frågor ställts. Frågorna handlade om datering, om vem gravfältet var upprättat för och om någon särskild prägel kunde urskiljas, jämförbar med de iakttagelser som Einerstam och Thålin gjorde vid gravfältet på Slite torg (beträffande östlig och västlig karaktär). En ytterligare fråga rörde huruvida gravfältet hyste fler gravläggningar än de uppenbara stensättningarna.

Att gravfältet innehåller fler gravar än de som syns kan också fastslås med tanke på den brandgrav under flat mark som påträffades vid undersökningen. Enligt uppgifter från Björn Engström, ägare till Spillings gård nordöst om Bogeviden, påträffades också distinkta sot- och kolfläckar i anslutning till gravfältet då återplantering av träden gjordes. Detta kan ha sin förklaring i skogs- och rotbränder, men att det finns flera brandgravar kan naturligtvis inte heller uteslutas.

Återställning

Efter undersökningen återställdes graven i tre högar, en där varje individ påträffats. Föremål och skelett tillvaratogs naturligtvis. Stensättningen är alltså inte återställd till ursprungligt skick utan är tydligt markerad som undersökt genom att skapa tre högar.

Tekniska upplysningar

Konservering av föremål utförs av Stiftelsen Föremålsvård i Kiruna. Fynden registreras och förvaras vid Länsmuseum på Gotlands magasin om inte fyndfördelningen anger något annat. All fyndhantering har gjorts i enlighet med Länsmuseum på Gotlands direktiv.

Administrativa uppgifter

Länsstyrelsens dnr: 431-2472-06

ArkeoDoks dnr: 2006:8

Lägesangivelse: Ekonomiska kartans blad 7J 0f

Koordinater: X- 6401362/ Y-1676750 (GPS-inmätning)

Undersökningsyta: 30 m².

Personal: Johan Holm, Per Widerström

Deltagare: Margareta Olsson, Heidi Boberg, Ann Melin samt Magnus Melin

Arkivhandlingar: Länsmuseum på Gotland

Distributionslista: Länsmuseum på Gotlands arkiv, Länsstyrelsen Gotlands län, ATA

Käll- och litteraturhänvisningar

Almqvist, Lena, 1989, Bogeviden : en vikingatida hamn på Gotlands östkust, uppsatsarbete Stockholms universitet

Einerstam, Bernt & Thålin, Harry, 1946, Torget i Slite- ett vikingatidsgravfält. Gotländskt arkiv

Holm, Johan, 2002, Gårdarna i vikens närhet uppsatsarbete Stockholms universitet

Lindström, Margareta &

Schützer, Lillemor, 1974, Två vikingatida gravfält på Gotland. Slite torg och Laxare 1:8.

Thunmark-Nylén, Lena, muntliga uppgifter

Widerström, Per &

Holm, Johan 2004 Bogevidens livliga forntid. En kunskapsinventering av Bogeviden